

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

XIFRES DEL TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA 2013	
TURISTES QUE REALITZEN ACTIVITATS CULTURALS	9,3 MILIONS 7,2 milions d'espanyols 2,1 milions estrangers (0,3 milions d'estrangers van viatjar amb motivació principal cultural)
TURISTES QUE ASSISTIXEN A ESPECTACLES CULTURALS	3 MILIONS 2,5 milions d'espanyols 0,5 milions estrangers
TURISTES QUE REALITZEN ACTIVITATS GASTRONÒMIQUES (alta gastronomia, visita a cellers...)	11 MILIONS 10,5 milions d'espanyols 0,5 milions estrangers

1. Demanda de turisme cultural a la Comunitat Valenciana

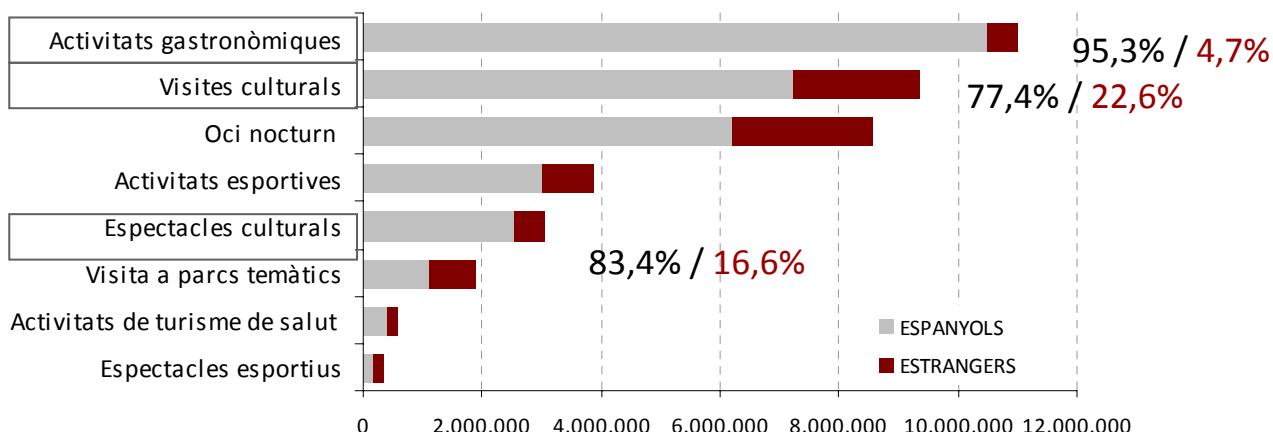
Segons dades de Turespaña, **9,3 milions de turistes van realitzar visites culturals** durant els seus viatges en la Comunitat en 2013, 3 milions van assistir a espectacles culturals i prop d'11 milions van realitzar activitats gastronòmiques.

Les activitats culturals **són les segones més practicades** pels turistes que visiten la Comunitat Valenciana, després de les relacionades amb la gastronomia.

La Comunitat és la tercera regió espanyola receptora de més estudiants europeus Erasmus (3.910 estudiants en el curs 2012/2013) i València és la primera destinació europea (3.118 estudiants).

Activitats realitzades pels turistes que visiten la Comunitat Valenciana (2013)

Font: Elaboració pròpia a través de les dades de Turespaña (Egatur i Familitur).

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

PERFILS DEL TURISTA CULTURAL ESTRANGER A ESPANYA	
MOTIVACIONAL VACACIONAL- CULTURAL	Segment de major volum a la Comunitat Valenciana. La seua motivació principal és de tipus vacacional amb component cultural: descansar, viure experiències, enriquir-se culturalment. Viatgen en família. Trien destinacions turístiques amb bellesa paisatgística i oferta cultural. Realitzen activitats de turisme urbà i cultural (museus i esdeveniments culturals), de naturalesa (les rutes i el turisme rural) i gastronomia.
MOTIVACIÓN EXPERIENCIAL CULTURAL	Mercats emissors madurs: Europa del Sud, Central i Amèrica del Nord. La seua motivació principal és la cultura: Viatgen per a descobrir noves destinacions i cultures. S'interessen per destinacions amb riquesa en patrimoni històric i cultural. Tenen una major edat i nivell d'estudis superior a la mitjana.

2. Perfil del turista cultural en la Comunitat Valenciana

El turista cultural presenta dos tipus de segments amb característiques diferenciades: els turistes que viatgen amb motivació principal cultural i els que viatgen per motivació vacacional i realitzen ocasionalment activitats culturals.

La majoria dels turistes culturals que visiten la Comunitat són de nacionalitat espanyola (77,4% en 2013) i corresponen a la tipologia de turista vacacional-cultural.

En 2013 més de 300.000 turistes estrangers van realitzar un viatge amb motivació principal cultural a la Comunitat, van gastar 243,8 milions € i van realitzar 2,5 milions de pernотacions totals. La seua estada mitjana va ser de 8,5 dies i el seu gasto diari de 94,7€, molt superior al del turista vacacional (76,1€).

Els turistes que realitzen estades curtes culturals (3 nits) en la Comunitat :

Viatgen en parella (56%)

En automòbil (60%)

Trien allotjament hotel·ler (47%)

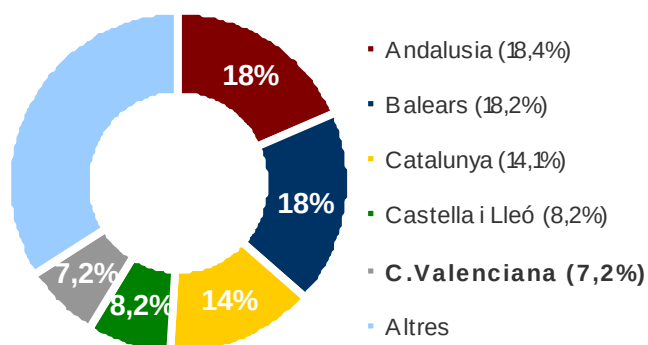
Visiten monuments, centres històrics i museus i realitzen degustacions de gastronomia local.

Internet és el seu principal canal d'informació i, en la destinació, utilitzen els servicis d'oficines d'informació turística.

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

Béns d'Interés Cultural a la Comunitat Valenciana 2013

3. Principals recursos culturals a la Comunitat Valenciana

La Comunitat Valenciana compta amb més de 1.200 recursos catalogats com Béns d'Interés Cultural, la majoria monuments. És la quinta autonomia amb més BIC declarats a Espanya (el 7,2%).

224 museus i col·leccions contribueixen a la interpretació del patrimoni cultural valencià. En 2012 els més visitats van ser el Museu de les Ciències Príncep Felipe i l'IVAM (València), que van superar el milió de visites a l'any.

RECURSOS DE TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA 2013

	TOTAL	Alacant	València	Castelló
BÉNS D' INTERÉS CULTURAL	1.208	302	423	319
MONUMENT	942	262	386	294
CONJUNTS HISTÒRIC-ARTÍSTICS	33	11	8	14
ZONES ARQUEOLÒGIQUES	45	21	17	7
PATRIMONI DE LA HUMANITAT	6	2	3	1
BENS MATERIALS	3	1	1	1
BENS INMATERIALS	3	1	2	-
MUSEUS	224	78	99	47
FESTES INTERÉS TURÍSTIC	45	14	9	7
INTERNACIONAL	12	8	2	2
NACIONAL	18	6	7	5
MÚSICA I ARTS ESCÈNIQUES		No disponible desagregació provincial		
REPRESENTACIONS TEATRALS	3.322			
REPRESENTACIONS LÍRIQUES	60			
REPRESENTACIONS DE DANSA	96			
CONCERTS DE MÚSICA CLÀSICA	2.391			
CONCERTS DE MÚSICA POPULAR	5.912			
ESCOLES D'ESPANYOL ASSOCIADES A FEDELE	13	3	9	1

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

Paisatges rurals de valor patrimonial

Paisatge de pedra sec

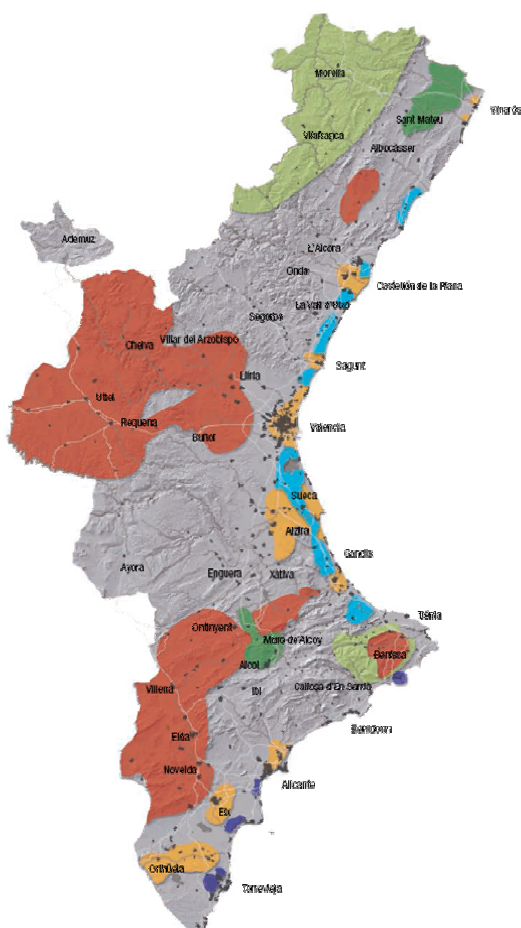
Paisatge d'oliveres mil·lenàries

Terres de vi

Sistemes marjalers tradicionals

Regadius històrics-hortes

Salines

Sis d'estos recursos han sigut reconeguts per la UNESCO com a Patrimoni de la Humanitat: 3 Béns Materials: Llotja de la Seda (València), l'Art Rupestre de l'Arc Mediterrani (concentrat a Castelló), i el Palmerar d'Elx (Alacant). La Comunitat també té declarats 3 Béns Immaterials: La festa de la Mare de Déu de la Salut d'Algemesí (València), el Tribunal de les Aigües (València), i El Misteri d'Elx (Alacant). En 2014 s'ha presentat la candidatura de les Falles de València (Valencia) i en 2015 es presentarà la de Camins del Penyaçolosa (Castelló)

Molts d'estos recursos estan articulats a través d'eixos culturals. Recorren la Comunitat Valenciana El Camí del Cid, El Camí de Santiago, la Via Augusta i la Ruta de Jaume I. Descaca El Camí de Sant Vicent Màrtir (províncies de Castelló i València), la Ruta Ibèrica Valenciana (València), la Ruta dels monestirs (València), la Ruta dels Borja (València) i la dels Castells del Vinalopó (Alacant).

Entre els principals paisatges culturals agraris destaquen els de pedra seca, oliveres mil·lenàries, cultius de la vinya, cerealístics o fruiters, els regadius històrics, les salines o els arrossars.

Els paisatges culturals industrials més rellevants es troben a Alcoi (Alacant), Onda-L'Alcora (Castelló), Sagunt i Buñol (València). Esta oferta es completa amb la d'empreses en actiu que comercialitzen visites als processos de fabricació de ceràmica i cítrics (Plana Alta i Baixa de Castelló), artesanía (Vall d'Albaida a València), joguet (vall d'Alcoi a Alacant) i calçat, vi i oli (Alt Vinalopó i Mitjà a Alacant).

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

En 2014 la Comunitat compta amb 12 festes d'interés turístic internacional, la majoria de les quals es desenrotllen en els municipis de la província d'Alacant (8 a Alacant, 2 a València i 2 a Castelló). Així mateix, la Comunitat té 18 festes declarades d'Interés Turístic Nacional i 15 d'Interés Turístic autonòmic.

Una part important de la cultura de la Comunitat Valenciana es dona en la seua gastronomia i en els productes alimentaris protegits amb Denominacions d'Origen o amb indicacions geogràfiques específiques.

A Castelló estan protegits els productes següents: vins de la Terra de Castelló, carxofes de Benicarló, oli d'oliva de la Serra d'Espadà, trufes negres del Mestrat.

A València: arròs, vins de València i d'Utiel-Requena, xufa, cítrics, caqui de la Ribera del Xúquer i l'embotit de Requena.

A Alacant: vi, begudes espirituoses tradicionals, raïm embutxacat del Vinalopó, nispros de Callosa, cireres de la muntanya d'Alacant i torró de Xixona i Alacant.

2014	FESTES D'INTERÉS TURÍSTIC INTERNACIONAL	FESTES D'INTERÉS TURÍSTIC NACIONAL
ALACANT	El Misteri d'Elx (Elx) Festes de Moros i Cristians (Alacant) Fogueres de Sant Joan (Alacant) Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia (Torrevieja) Processió del Diumenge de Rams (Elx) Moros i Cristians (Vila Joiosa) Setmana Santa (Orihuela) Setmana Santa (Crevillent)	Fira de Tots Sants (Cocentaina) Festes de Moros i Cristians en honor de Sant Jorge Màrtir (Banyeres de Mariola) Els Bous a la mar (Dénia) Cavalcada dels Reis Mags (Alcoi) Escacs vivents (Xàbia) Moros i Cristians (Crevillent)
VALÈNCIA	Falles (València) La Tomatina (Buñol)	Setmana Santa (Alzira) Fira d'agost (Xàtiva) Moros i Cristians (Bocairent) Setmana Santa (Sagunt) Falles (Alzira) Moros i Cristians (Ontinyent) Setmana Santa marinera (València)
CASTELLÓ	Entrada de Bous i Cavalls (Segorbe) Festes de la Magdalena (Castelló)	Festes patronals en honor de la Mare de Déu d'Ermitana (Peníscola) Festes de Sant Vicent Ferrer (Vall d'Uixó) Sagrada Família i Santíssim Crist (Vall d'Uixó) Festes Patronals (Segorbe) Anunci i Sexenni (Morella)

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

4. Marc estratègic per al desenrotllament del turisme cultural en la Comunitat.

El turisme cultural és una ferramenta de competitivitat i creixement econòmic amb un elevat potencial de generació d'ocupació. Així queda reflectit en el Pla Estratègic Global de Turisme en la Comunitat Valenciana 2010-2020 que destaca al **turisme cultural, el gastronòmic i l'idiomàtic** com a **productes estratègics** per als que assigna els següents objectius: "Generar ofertes culturals genuïnes i complementar altres productes", "Consolidar producte gastronòmic com a identitat cultural i via de promoció de la imatge de la Comunitat", "Consolidar oferta de turisme idiomàtic i captar demanda d'emissors emergents".

L'Agència Valenciana del Turisme desenrotlla actuacions en els àmbits de posada en valor de l'oferta, desenrotllament de producte, formació per a la millora del servei i promoció i comercialització.

ÀMBIT	ACTUACIONS EN MATÈRIA DE TURISME CULTURAL 2014
VALORITZACIÓ DE L'OFERTA	Programa Pla Millor per a adequació dels recursos culturals per a l'ús turístic. Declaració de Festes d'Interés Turístic. Suport a la presentació de candidatures UNESCO. Col·laboració en la realització de festivals.
FORMACIÓ A PROFESSIONALS DEL SECTOR	Organització de les proves de capacitat com Guia Oficial de Turisme de la Comunitat Valenciana Programació de viatges de familiarització als recursos culturals de la Comunitat dirigits als informadors turístics de les més de 200 oficines de la Xarxa Tourist Info; Col·laboració en cursos d'especialització (Postgrau en Turisme Cultural Fundació Cañada Blanch) i en organització de congressos i cursos en la Xarxa CdT. Xarxa CdT composta per 8 centres dedicats exclusivament a la formació en gastronomia Centre INVAT.TUR inclou programació de cursos sobre cuina tecnològica.
PROMOCIÓ I SUPORT A LA COMERCIALIZACIÓ	Fires, viatges de familiarització i captació de congressos: Actuacions dirigides a mitjans de comunicació generalistes i especialitzats en turisme cultural per a la difusió del turisme cultural i idiomàtic. Publicitat dirigida al turista: presència dels recursos culturals en les campanyes de promoció "Vacacionismo és admirar l'art i sentir la cultura". Difusió de la marca Comunitat Valenciana a través de festivals musicals estivals. Generació de continguts i edició de publicacions online i offline: en www.comunitatvalenciana.com ("Agenda Cultural", "Monuments", "Festes", "Aprender Espanyol") i publicacions específiques sobre festes i turisme idiomàtic. Suport a la comercialització a través d'una secció sobre turisme cultural en la publicació "Catàleg d'ofertes 2014" i la inclusió d'oferta complementària cultural en la plataforma www.travelopenapps.org

TURISME CULTURAL A LA COMUNITAT VALENCIANA

> Balanç 2013

FONTS:

Document elaborat per l'Àrea de Foment de la Competitivitat Turística de l'Agència Valenciana del Turisme a partir de dades de:

- UNESCO (*World Heritage List 2013*),
- Promusicae (*Libro Blanco de la Música 2013*),
- Ministeri d'Educació, Cultura i Transport (*Anuario de Estadísticas Culturales 2014*),
- Turespaña (estadístiques *Egatur* i *Familitur* i publicació *Estudio Demoscópico 2013, Plan Nacional e Integral de Turismo Español*),
- Agència Valenciana del Turisme (*Estudi de demanda del turisme cultural a la Comunitat Valenciana. 2010* i *Pla Estratègic Global de Turisme a la Comunitat Valenciana 2010-2020*),
- Direcció General de Cultura Valenciana (*Base de Dades de BIC i de Museus i Museus més s visitades de la Comunitat Valenciana 2012*),
- Direcció General d'Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua (*Figuras de Calidad*),
- Direcció General de Avaluació Ambiental i Territorial (*Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. Matèria 13: Patrimoni Cultural*).
- European Commission. *Top 100 higher education institutions receiving Erasmus students in 2002/2013*
- Federació de Escoles d'Espanyol com a llengua estrangera Comunitat Valenciana.
www.fedelev.org